

HIZIRNÂME'DE EĞİRDİR VE EĞİRDİRLİ VELÎLER

Mehmet ALTUNMERAL

Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi

ÖZ

Hamidoğulları Beyliği'nin başkentliğini yapmış olan Eğirdir tarih içerisinde tasavvufî ve edebî simalar yetiştirmiştir. Eğirdir Zeynî Zâviyesi Şeyhi Mehmed Çelebi de bunlardan biridir. Şiirlerinde Muhyiddîn ve Dolu mahlaslarını kullanmıştır. Hızırnâme şâirin en önemli eseridir. Bu çalışmada Hızırnâme'de anlatılan Eğirdir şehri ve Eğirdirli evliyalar hakkında bilgiler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Şeyh Mehmed Çelebi, Muhyiddîn-Dolu, Hızırnâme, Eğirdir

EĞİRDİR AND EĞİRDİR'S SAINTS IN HIZIRNAME

ABSTRACT

In history Eğirdir that was Hamidoğulları Beyliği's capital growth sufistic and literary persons. Seyh of Eğirdir Zeyni Zaviye Mehmed Çelebi is one of these too. He used Muhyiddîn and Dolu nicknames in his poem. Hızırname is poets most important work. In this work we will give informations about Eğirdir city and Eğirdir's saints in Hızırname.

Keywords: Seyh Mehmed Çelebi, Muhyiddîn-Dolu, Hızırname, Eğirdir

Giriş

Eğirdir, tarih içerisinde Lidyalılara ev sahipliği, uzun müddet de Hamidoğulları Beyliği'ne başkentlik yapmış bir yerdir. Hamidoğulları Beyliği'nin önemli simâlarından biri olan Düндâr Bey'in kendi künyesine nisbetle "Felekâbâd" adını verdiği Eğirdir 1381'de Osmanlı Devleti'nin himâyesine girerek zaman içerisinde gözden düşmeye başlamıştır. Tanzimatla birlikte Konya'ya bağlanan bu şehir Cumhuriyetle birlikte Isparta'ya bağlanan mütevâzi bir ilçe haline gelmiştir. Antik dönemden kalma ziyaret yerleri ve Selçuklu dönemine ait cami, medrese, hamam, ve türbeleri bulunan Eğirdir'in bugünkü nüfusu 18.000 civarındadır. (Daha fazla bilgi için bkz. Darkot, 1977: 199-201; Böcüzade, 1983; Tuncel, 1994: 494)

Antalya'yı iç kesimlere bağlayan yol üzerinde olması dolayısıyla ticaret erbabının, doğal güzelliği ve Ayastafanos adlı Rum Kilisesi'nin bir getirisi olarak da seyyahların uğrak yeri olan Eğirdir'de hakkında bilgiler vereceğimiz Zeynî Zâviyesi'nden başka bir de Mevlevihâne bulunmaktadır. Hz. Mevlânâ'nın

amca-zâdesi Seyfullah Dede (d.?.ö.?) buradaki ilk müşid olarak karşımıza çıkar. Tekke ve zâviyelerin kapatılmasına kadar hizmetine devam eden Mevlevihâne'nin son şeyhlerinden Osman Nuri Dede (1900/1918) iki dervişiyile *Mücâhidân-ı Mevleviyân Alayı*'na katılmıştır. (Gerekli bilgi için Kucur, 2001:579-593; Altunmeral, 2010) Eğirdir'in uğrak ziyaret yerlerinden biri de Selçuklu dönemi eseri olan Baba Sultan Türbesi'dir ki Baba Sultan'ın (tahmini ölüm 1370/1380) asıl ismi Mürsel olup Hacı Bektaş Veli'nin torunlarındanır. Bu durum Eğirdir'de Bektaşiliğin de bulunduğunun hatta Zeynîlik ve Mevlevîlik'ten daha eski olduğunu gösterir. (Geniş bilgi için bkz. Yiğitbaşı, 1972: 64-67; Güngör, 2005: 32-34)

Osmanlı Devleti'ne hizmet etmiş sadrazamlardan Kemakeş Ali Paşa'yı ve mâliye nâzırlarından Abdurrahman Nâfiz Paşa'yı yetiştiren Eğirdir, kıymetli şairler de edebiyatımıza kazandırmıştır. Edebiyatımızın ikinci büyük nazire mecmuası olan *Câmi'ü'n-Nezâ'ir* sahibi Eğirdirli Hacı Kemal (Gerekli bilgi için bkz. Turan, 2001: 841-854; Morkoç, 2003), üzerinde makalemizi hazırladığımız *Hızırnâme* sahibi Şeyh Mehmed Çelebi, manzûm *Yusuf u Züleyhâ*, *Fetihnâme-i Kıbrıs*, manzûm *Hilye-i Şerîfe*, *Şevâhidü's-Şühedâ* ve *Divân* sahibi Şerîfi (Gerekli bilgi için bkz. Yazar, 2006: Yazar, 2007: 1026-1044; Yazar 2009: 1093-1116), Şerif, *Divân'ı* ve *Sâkinâme*'si bulunan Şeyhî (Gerekli bilgi için bkz. Parlak, 2006; Yazar, 2007: 586-605; Oktay 2007), Selâmî, *Hâl-i Huyûl* adında bir baytanâmesi bulunan Rüşdî, Yusufü'l-Felekâbâdî, Edîb ve Eğirdir Mevlevihânesi şeyhi Udeyd tarih içerisinde Eğirdir'den yetişmiş şairlerdir. (Şairler hakkında genel bilgiler için bkz. Beyzadeoğlu, 2001: 189-196; Kazan 2001: 503-524; Oğraş, 2001: 625-635) Karçınzâde Süleyman Şükrü de *Seyahatü'l-Kübrâ* adlı sayahatnâmesi ile edebiyatımızdaki yerini almıştır. (Şapçı, 2005)

Şeyh Mehmed Çelebî ve Hızırnâme

Şeyh Mehmed Çelebi Eğirdir Zeynî Zâviyesi ilk şeyhi Pîrî Halife'nin oğludur. Hayatı ve kerametleri hakkında menâkıbnâmelerde fazlaca malumat bulunmaktadır.¹

Nesebi anne tarafından 20. bâtında Hz. Hüseyin'e dayanan Şeyh Mehmed Çelebi'nin ne zaman doğduğu hakkında bir bilgi yoktur. Kimya ilmine vâkıf olan, Arapça ve Farsçayı iyi derece bilen Mehmed Çelebi dedesinin ve babasının sohbetlerinde bulunarak tasavvufun esaslarını öğrenir. 8 Ağustos 1476'da vefât eden babasının yerine posta oturur. Posta oturduğunda henüz 23 yaşındadır. Ahmed ve Haşim adında iki oğlu Cihanbâht, Rûzbâht ve Şehribânû isimlerinde üç kızı bulunan Şeyh Mehmed Çelebi ömrünün sonuna kadar buradaki irşâd görevine devam eder. Halkın arasına nadiren çıkan ve çıktığı

¹Eğirdir Zeynî Zâviyesi'nde görev yapan şeyhlerin hayat hikâyelerinin ve menkıbelerinin anlatıldığı Menâkıb-ı Şeyh Burhâneddîn yayınlanmıştır. Bkz. Sadık Yazar, *Eğirdirli Münevver Bir Ailenin Hikâyesi Şerîf Mehmed'in Menâkıb-ı Şeyh Burhâneddîn'i*, Okur Akademi, İstanbul 2012.

zaman sırmalı kaftanları ile bir atın üzerinde, bir elinde doğan kuşu ile gezen şeyhe muhibleri ve talebeleri “Sultan” lakabı ile hürmet gösterirler.

Şeyh Mehmed Çelebi 1494’te vefât eder. Sandukası bugün Eğirdir Yazla Mahallesiindeki Şeyh Burdaneddin Camii altındaki zâviye içerisinde. (Geniş bilgi için bkz. Yiğitbaşı, 1972: 75-85; Açıknel, 2001: 11-16; Güngör, 2001: 416-419; Güngör, 2005: 221-222; Bardakçı, 2008: 29-34)

Şeyh’in babası Pîrî Halife, Sadreddin Konevî’nin *en-Nusûs* adlı eserine *Zübdetü’l-Tahkîk ve Nüzhetü’l-Tevfîk* adlı bir şerh kaleme alır ve bu şerhi 18 Şaban 856/3 Eylül 1452’de tamamlar. (Bardakçı, 2008: 28) Şeyh Mehmed Çelebi de babasının bu eserine *Zübdetü’l-Tedkîk* adlı bir şerh yazar. Bu şerhi yazdığına Pîrî Halife sağdır ve Şeyh Mehmed Çelebi 23 yaşındadır.

Şeyh Mehmed Çelebi şiiirlerinde Muhyiddîn ve Dolu mahlaslarını kullanmıştır. Dolu mahlasını kendisine Hızır vermiştir. Hızır’a duyduğu muhabbet ve manâ âleminde Hızır ile yaşadığı olağanüstülükleri şiiirlerine aktaran Mehmed Çelebi, bütün manzûmelerinde Hızır’a seslendiği, onu övdüğü için şairin 1476’da tamamlanmış olan *Divânı*, *Hızırnâme* olarak ün kazanmıştır. Necmeddin Bardakçı *Hızırnâme* için şunları söyler: “Şeyh Mehmed Çelebi’nin *Hızırnâme* olarak bilineni Dolu ve Muhyiddin mahlaslarını kullandığı *Divân*’ı klasik anlamda bir divân olmaktan çok, bir sûfnin yaşadığı mânevî halleri yansıtan ve bunları vezin kaygısı çekmeden, içinden geldiği gibi şiiir diliyle anlatan bir eserdir.” (Bardakçı, 2008: 105) *Hızırnâme*’yi bir gönül adamının eseri olarak nitelendiren Hüseyin Ayan, şairin vezin ve kafiye endişesi taşımadığını fakat her söyleyip yazdığının mevzûn olduğuna dikkat çeker. (Ayan, 2001: 181) Şairin dili rahat kullanması, aruzu kullanmadaki mahareti, döneminin arkaik kelimelerini sıkça kullanıp yer yer Yunus Emre tarzı bir söyleyiş havası yakalaması önemlidir. Diğer önemli bir husus ise eserinde kendi yaşadığı manâ âlemlerini anlatırken karşılaştığını söylediği önemli tasavvufî şahsiyetlerin isimlerine yer vermesidir ki bu durum şairin yaşadığı dönemin ve yaşadığı bölgenin tasavvufî yapısı hakkında ipuçları sunmaktadır. Eserde Hacı Bektaş Velî’den sık sık saygı ile bahsedilmesi araştırmacıların dikkatini çekmiş ve özellikle Köprülü, şairi Bektaşî olarak nitelendirme yanlışına düşmüştür. (Köprülü, tarihsiz: 111, 257, 259, 263, 279, 350)

Hızırnâme üzerinde birçok bilimsel çalışma mevcuttur. (Tebliğ olarak hazırlanan çalışmalar; Ayan, 1990: 33-41; Ayan, 2001: 179-188; Açıknel, 2001: 85-120; yüksek lisans tezi olarak hazırlanan çalışmalar: Bulut, 2003; Karaduman, 2004; Alay, 2005; Erturan, 2009; müstakil kitap olarak yapılan çalışma; Bardakçı, 2008)

Hızırnâme'de Eğirdir²

Şeyh Mehmed Çelebi, eserinde Eğirdir ismini kullanmamakla birlikte Eğirdir uzun bir müddet Hamidoğulları Beyliği'ne başkentlik yaptığı için arz-ı "Hamid" ve "Hamid ili" tabirine yer veririr.

*Hızır bu Muhyiddini bilür arz-ı Hamîd içr'olur
Gâyib erenleri bulur aşkı yoluna gideyin(s.153, b.9)*

*Çün kim sefer kıldum Hamîd ilinden ol iklîme ben
Pes Şeyh İbrâhim sever seyr eylemiş âvâreyem (s.209, b.2)*

*Şu Rûm Abdâlları kim var Hamîd ilinde olurlar
Ki her mülke varur bunlar dil ü cân Hızır arzûlar(s.230, b.3)*

*Dolu Hamîd ilindedir hem ismi Hakk dilindedir
Dâyim Hızır yolundadır bana seni gerek seni (s.276, b.9)*

Mehmed Çelebi Eğirdir için "Sultan İli" tabirini kullanır ki Sultan'dan kasıt dedesi Şeyhülislâm Berdaî Sultân olmalıdır. Hakkında bilgi ilerleyen kısımda verilecektir.

*Hurrem durur Sultân ili anda erenler dopdolu
Hem şeyhimün hükmi ulı olsa gerek şimden girü (s.266, b.3)*

Bir Roma askeri garnizonu olarak kurulduğu ifade edilen Barla'nın antik adı Parlais'dir. (Güngör, 2005: 35) Eğirdir'in kuzey doğusunda uzanan Torosların kolu üzerindedir. Şeyh Mehmed Çelebi Barla'da erenlerin kurduğu bir cemiyet-i kübrâdan bahseder.

*Barla önünde bunların yanar çerâğı her gice
Esmâ burâkı bunların bir gine görsem gözlerin (s.218, b.12)*

*Barla önünde oldı dem deryâya basdılar kadem
Yandı çerâğlar ol kadem bir gine görsem yüzlerin (s.220, b.5)*

Eğirdir kasabası halk arasında Sivri Dağ adı verilen bir tepenin etrafında kurulmuştur. Bu tepenin doğu tarafında halkın Oluklacı veya Olukluca adını verdiği, Şeyh Mehmed Çelebi'nin de Oluk Dağı olarak bahsettiği eski mesire ve ibadet yeri bulunmaktadır. Güngör halk arasında anlatılan şu hikâyeye yer verir: "Şeyh Mehmed Sultan'ın bir katırı varmış, Şeyh ibadet için Olukluca'ya ibadet etmek için çıkarken Şeyh'in rahat çıkması için katırın arka ayakları uzarmış. Şeyh inerken rahat inmesi için katırın ön ayakları uzarmış." (Güngör, 2005: 178)

²Makalede Mehmet Necmeddin Bardakçı'nın çalışması kullanılmış olup çalışmada yer verilen beyitlerin gerekli yerlerinde tarafımızdan düzeltmeler yapılmıştır. Mehmet Necmeddin Bardakçı, *Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Divanı (Hızırnâme)*, Isparta Eğirdir, 2008.

Oluk Dağına çıkdılar nûrdan çerâğlar yakdılar
Rûhânî sohbet sürdüler bir gine görsem gözlerin³(s.220, b.7)

Hızırnâme’de Eğirdirli Velîler

Mehmed Çelebi hemen hemen her manzûmesinde Hızır’dan ayrı olarak yol büyüklerinin veya tanıdığı, manâ âleminde ziyaret ettiği Hak dostlarının ismini zikreder. Özellikle bir cemiyet-i kübrâdan bahseder ki Zilkade 880/Mart 1476’da bir Cuma gecesi meydana gelmiştir.

*Tarih-i hicret kim sekiz yüz seksene irmiş idi
Zilka’de ayında bu hâl bir gine görsem yüzlerin*

*Hem cum’a gicesinde bu cem’iyyet-i kübrâ olup
Hep evliyâlar cem’ olup bir gine görsem gözlerim* (s.220, b.2-3)

Bu toplantıda Hacı Bektaş, Mahmud Hayran, Molla Hünkâr, Sultan Veled, Fakih Ahmed, Şems-i Tebrîzî, Zerkûb Baba, Ahi Evrân, Geyikli Baba, Sarı Saltık, Yunus Emre gibi önemli tasavvufî şahsiyetler olduğu gibi Şeyh’in tanıdığı halk arasında az tanınmış mutasavvıflar da bulunmaktadır. Bu toplantıda adı geçen evliyâlar arasında Eğirdir’de türbeleri bulunan ve halk tarafından bilinenler de bulunmaktadır.

*Hem geldi Şeyh-i İslâm bile var hükmi yüz bin leşkere
Kıldı nazar ben kemtere bir gine görsem yüzlerin* (s.218, b.6)

Bu beyitte “Şeyh-i İslâm” olarak anlatılan zât Şeyh Mehmed Çelebi’nin dedesi Semerkand’ın Berda köyünde doğan, Hz. Peygamber neslinden **Şeyhülislâm Berdaî Sultân**dır. Şühülislâm lakabı bu görevi yaptığı için değil manevî büyüklüğünü göstermek için kullanılmaktadır. Tanınmış bir âlim ve şeyh olan bu velî, Eğirdir subaşısı Hızır Bey ile Hac ibâdetini yaptığı sırada tanışır. Âlimlere ve evliyaullaha karşı hürmeti olan Hızır Bey, Şeyh’in manevî hallerine şahit olur ve onu Eğirdir’e davet eder. Pîrî Halife başta olmak üzere on altı oğlu ve kırk talebesi ile 800/1398’de Eğirdir’e gelir ve Yazla’daki kendisi için yapılmış hankâha yerleşir. Eğirdir’de irşâd faaliyetlerine başlar ve kısa zamanda nüfuz sahibi olur. Şeyh ve yanındakiler Eğirdir’e gelirken Ankara’da Hacı Bayrâm-ı Velî ve Bursa’da Emîr Sultân ile görüşür. Ömrünün son deminde rüyasında Peygamberimizi gören ve kendisini davet eden Şeyh Berdaî Sultân, bir gece on altı oğlu ile Hakka vâsıl olur. Ölüm tarihi kesin olmamakla birlikte 833/1430’dan öncedir. Türbesi Eğirdir Yazla’da Şeyh Burhaneddin Camii altındadır.(Geniş bilgi için bkz. Yiğitbaşı, 1972: 69-72; Açıkkel, 2001: 3-7; Güngör, 2001: 413-415; Güngör, 2005: 209-212; Bardakçı, 2008: 19-23)

³Süleyman Sükûti Yiğitbaşı, Baba Sultan için eserinde 7 kıtalı, “Emir Sultan Hû” mütekerrir mısralı bir ilahi kaydeder. Bu ilahinin 5. kıtası Şeyh Mehmed Çelebi’nin bu beytine benzemesi açısından dikkat çekicidir:

*Oluklacıya çıkarlar
Nurdan çırağlar yakarlar
Bir ulu sohbet sürerler
Emir Sultan Hû* (Yiğitbaşı, 1978: 67)

Pîrî Halîfe çün gelir önünce sancaklar yürür

Leşker hisâbın kim bilür bir gine görsem yüzlerin (s.218, b.7)

Asıl ismi Mehmed olup Azerbaycan'ın Hoy kasabasındandır. **Pîri Mehmed Hoyî** olarak bilinen bu zât takke dikme sanatında ustadır. Hz. Peygamberimizin Pîrî Halîfe'ye rüyasında gösterdiği işaret neticesinde Şeyhülislâm Bedaî Sultân ile birlikte Eğirdir'e gelir. Eğirdir'e gelirken Ankara'da Hacı Bayrâm-ı Velî ile görüştiklerinde Hacı Bayrâm'ın takkesini diker ve Şeyh Berdaî'nin izni ile tekbirleyerek takkeyi Hacı Bayrâm'a giydirir. Eğirdir'e geldikten sonra Berdaî'nin kızı ile evlenerek Şeyh Berdaî'ye hem talebe hem damat olur. Bu evlilikten de Şeyh Mehmed Çelebi dünyaya gelir. Eğirdir Düндâr Bey Medresesi'nde hocalık yapacak kadar ilmî birikime sahip olan Pîrî Halîfe Konya'da Sadreddin Konevî'nin zâviyesinde Abdüllatif Kudsi'ye bağlanır ve orada hizmet ederek Zeynîliğin düsturlarını öğrenir. Eğirdir'e döndüğünde hankâhı Zeynî Zâviyesi'ne dönüştürür. Bununla birlikte 18 Şaban 856/3 Eylül 1452'de Sadreddin Konevî'nin *en-Nasûs*'unu şerh ederek *Zübdetü't-Tahkik ve Nüzhetü't-Tevfik* adlı eseri meydana getirir. Pîrî Halîfe 4 Zilkade 864/8 Ağustos 1460'da vefât eder. Türbesi Eğirdir Yazla'daki Şeyh Burhaneddin Camii altındadır. (Geniş bilgi için bkz. Yiğitbaşı, 1972: 73-75; Güngör, 2001: 415-416; Güngör, 2005: 212-214; Açıkel, 2001: 7-11; Bardakçı, 2008: 23-29)

Şeyh Evhâd ile Şeyh Murâd, Sûretî Baba, Kara Dede

Geldi Palas Abdâl bile bir gine görsem gözlerin (s.218, b.8)

Şeyh Murad veya **Tez Murad** için Açıkel, Böcüzâde'den aldığı bilgilerle onun Şeyhülislâm Berdaî zamanında yaşadığını, bütün varlığını dergâha bağışladığını, ticaretle uğraştığını, vefâtından sonra da hankâh civarına gömüldüğünü, vefâtının da 880/1470'den evvel olduğunu kaydeder. (Açıkel, 2001: 22) Güngör ise Şeyh Murad'ın kervanbaşı katırcısı olup Şeyh Mehmed Çelebi'nin bir kerametini tecrübe edip ona mürid olduğu, hankâhın kuzeyinde bitişik olan türbesinin 1930'a kadar var olup sonradan yıkıldığını yazar. (Güngör, 2001:424; Güngör, 2005: 228)

Sûretî Baba veya **Zortî Baba** veya **Sorî Baba**, "Giriş" kısmında bahsettiğimiz Baba Sultan'ın türbesi etrafında zâviyesi ve türbesi bulunduğu belirtilen zâttır. Rivâyete göre Timur Eğirdir'e geldiğinde onunla karşılaşmış ve aralarında geçen olay sonrasında halk tarafından Zorti Baba olarak ün yapmıştır. (Güngör, 2001: 424; Güngör, 2005: 251) Yiğitbaşı, Zorti Baba'yı Baba Sultan'ın türbedârı olarak kaydeder. (Yiğitbaşı, 1978: 64) Karçinzâde ise değirmen taşı yaparak geçinen Zorti Baba'yı Yazla cihetinde yatan büyük zâtların en eskisi olarak anlatır ve Baba Sultan'ın Zortî Baba'nın türbedârı olduğunu yazar. (Karçinzade, 2005: 67)

Kara Dede, Karçinzâde'nin Beltaşında yattığını söylediği eski zâtlardandır. (Karçinzade, 2005: 69) Bugün Eğirdir halkının ismini zikrettiği Kara Dede için anlatılan fıkralardan birini Güngör kaydeder. (Güngör, 2001: 426; Güngör, 2005: 129-130)

Palas Abdal veya **Palaz Baba**, Baba Sultan'ın türbedârlarındandır. (Yiğitbaşı, 1972: 64, Güngör, 2001: 424; Güngör, 2005: 181)

Barla önünde şol yazı anda yatur Mihter Gazî

Seyyid Gazîyledir sözi bir gine görsem yüzlerin (s.218, b.10)

Şeyh Mehmed Çelebi Barla'da Mihter Gazî ve Seyyid Gazî isimlerini zikreder ama bugün bu şahsiyetlere ait bir türbe bulunmadığı gibi tarihi ve yerel kaynaklarda da herhangi bir bilgi yoktur.

Yukarıda ismi zikredilen Pîrî Halife, Sûretî Baba ve Şeyh Murâd'a ait zâviye ve hankâhların binaları bugün olmasa bile arşivlerde evkâf kayıtları bulunmaktadır. (Bilgi için bkz. Akdemir, 2001: 129-142; Göçmen, 2001: 333-344; Erdoğan, 2001: 301-314)

Kaynaklara baktığımızda Şeyh Mehmed Çelebi'nin dönemine kadar Eğirdir'de yaşamış ve hala Eğirdir halkı tarafından bilinen velîler bulunmaktadır. Türbedârı ve türbesi etrafında medfûn velîlerin ismi zikredildiği halde ismi anılmayan Baba Sultan, İbn-i Battuta'nın seyahati esnasında Eğirdir'e uğradığında hayran kaldığı (Battuta, Tarihsiz: 206) Şeyh Muslihiddin, Şeyh Mehmed Çelebi'nin yaşadığı döneme kadar görev yapmış Eğirdir Mevlevihânesi şeyhleri Seyfullah Dede, Mevlânâ Sinân ve Muhammed Çelebi bin Ali el-Mevlevî el-Celâlî'nin isimlerinin manzûmede ve eserde yer almaması dikkat çekicidir.

KAYNAKLAR

AÇIKEL, Yusuf (2001), "XV. Yüzyılda Yaşamış Mehmed Çelebi ve Divanı", *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.85-120.

AÇIKEL, Yusuf (2001), "XIV-XVI. Eğirdir Yazla Mahallesiinde Yaşamış İnanç Önderleri", *07-08 Eylül Hoşgörü Yılı ve İnanç Turizminde Göller Yöresi Sempozyumu*, Isparta.

AKDEMİR, M. Sadık (2001), "Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Eğirdir'deki Vakıf Hizmetleri", *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s. 129-142.

ALAY, Zehra (2005), *Muhyiddin Çelebi'nin Hızırnâmesi (İnceleme-Metin)*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Konya.

ALTUNMERAL, Mehmet (2010), "Eğirdir Mevlevihanesi", *Uluslararası Mevlânâ ve Tasavvuf Geleneği Sempozyumu*, Manisa.

AYAN, Hüseyin (1990), "Hızırnâme ve Muhiddin Dolu", *Journal of Turkish Studies; Türklük Bilgisi Araştırmaları*, S. 14, s. 33-41.

AYAN, Hüseyin (2001), "Eğirdirli Muhiddin Dolunun Hızır-nâmesinde Eğirdir", *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.179-188.

BARDAKÇI, Mehmet Necmeddin (2008), *Eğirdir Zeynî Zâviyesi ve Şeyh Mehmed Çelebi Divanı (Hızırnâme)*, Isparta Eğirdir.

BEYZADEOĞLU, Süreyya,(2001), “XVI. yy. Tezkirelerine Göre Eğirdir ve Civarında Yetişmiş Şair Devlet Adamları”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.189-196.

BÖCÜZADE, Süleyman Sami (1983), *Kuruluşundan Bugüne Kadar Isparta Tarihi*, Çeviren ve Hazırlayan: Suat Seren, İstanbul.

BULUT, Muhammet Ali (2003), *Eğirdirli Şeyh Mehmed Dede Sultan'ın Hızırnâmesi (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Erzurum.

DARKOT, Besim (1977), “Eğirdir”, *İslam Ansiklopedisi*, C.4 MEB Yayınları, Ankara.

ERDOĞRU, M. Akif (2001), “XVI. Yüzyılda Eğirdir Şehri”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s. 301-314.

ERTURAN, Elif (2009), *Muhyiddin Çelebi'nin Hızırnâme Adlı Mesnevisi (Dil İncelemesi-Metin-Sözlük)*, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul.

GÖÇMEN, Muammer (2001), “Eğirdir’de Ahi Zaviyeleri ve Tekkeler”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s. 333-344.

GÜNGÖR, Nuri (2001), “Eğirdir Evliyaları ve Kutsal Yerler”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s. 413-428.

GÜNGÖR, Nuri (2005), *Eğirdir Ansiklopedisi ve Hamidoğlu Tarihi Oyun*, Eğirdir.

İbn-i Battuta (Tarihsiz), *Büyük Dünya Seyahatnamesi*, Sadeleştiren: Mümin Çevikoğlu, Yeni Şafak Kültür Armağanı, İstanbul.

KARADUMAN, Ruken (2004), *Eğirdirli Şeyh Muhiddin Dolu “Hızırnâme” (İnceleme-Metin)*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Van.

Karçınzâde Süleyman Şükrü (2005), *Seyahatü'l-Kübrâ Büyük Seyahat*, Çev. Salih Şapçı, Eğirdir.

KAZAN, Şevkiye (2001), “Kültür Tarihimizde Eğirdir ve Eğirdirli Şairler”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.503-524.

KÖPRÜLÜ, Fuad (tarihsiz), *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.

KUCUR, Sadi S. (2001), “Eğirdir Mevlevihanesi ve Germiyanoğlu Musa Beyîn Temliki ile Sultan Veled'in Vakfi”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.579-593.

MORKOÇ, Yasemin Ertek (2003), *Eğirdirli Hacı Kemal'in Camiü'n-nezâir'i*, Ege Üniv. SBE, (yayınlanmamış doktora tezi). İzmir.

NAR, Oktay (2007), *Şeyhî-Hayatı ve Divanı'nın Tenkitli Metni*, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü, (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Konya.

OĞRAŞ, Rıza (2001), “Eğirdirde Yetişen Divan Şairleri”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.625-635.

PARLAK, Betül Dönmez (2006), *Eğirdirli Şeyhî Mehmed Efendi'nin Divanı'nın İncelenmesi*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul.

TUNCEL, Metin (1994), *TDVİA, C.X*, İstanbul, s. 494.

TURAN, Selami (2001), “Eğirdirli Hacı Kemal ve Camiu'n-Nezâir'i”, *Tarihi Kültürel ve Ekonomik Yönleri İle Eğirdir, 1. Eğirdir Sempozyumu*, s.841-854.

YAZAR, Sadık (2006), *Seyyid Şerîfî Mehmed Efendi Hayatı-Divanı ve Hilyesi*, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (yayınlanmamış yüksek lisans tezi) İstanbul.

YAZAR, Sadık (2007), “Seyyid Şerîfî Mehmed Efendi ve Hilyesi”, *Turkish Studies*, Volume 2/4, s. 1026-1044.

YAZAR, Sadık (2007), “XVI. Asır Şairlerinden Allâme Şeyhî, Divanı ve Bir Kasidesi”, *Turkish Studies*, Volume 2/3 Summer, s. 586-605.

YAZAR, Sadık (2009), “XVI. Asır Şairlerinden Eğirdirli Şerîfî'nin Şevâhidü'ş-Şühedâ'sı”, *Turkish Studies*, Volume 4/2 Winter, s. 1093-1116.

YAZAR, Sadık (2012), *Eğirdirli Münevver Bir Ailenin Hikâyesi Şerîf Mehmed'in Menâkıb-ı Şeyh Burhâneddîn'i*, Okur Akademi, İstanbul.

YİĞİTBAŞI, S. Sükûti (1972), *Eğirdir-Felekâbad Tarihi*, İstanbul.